

golde

WIKTOR GOLDE (1921–1983)

Wiktor Golde urodził się 15 października 1921 roku w Warszawie. Świadectwo dojrzałości (maturę) uzyskał w 1939 roku w Warszawskim III Miejskim Liceum Humanistycznym. Kształcił się również muzycznie w klasie fortepianu.

Po wybuchu wojny Wiktor Golde z matką i bratem wraz z grupą uchodźców znalazł się w okolicach Wilna. Tam pracował jako nauczyciel i dalej uczył się muzyki w Konserwatorium Wileńskim. Jego brat wrócił do Warszawy (zginął w Powstaniu Warszawskim). W Warszawie zginął także ojciec Wiktora — Aleksander.

Po wojnie Wiktor Golde studiował na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej (1945–1949) i jednocześnie w Konserwatorium Muzycznym w Łodzi (dyplom uzyskał w 1946 roku). Będąc jeszcze studentem III roku Politechniki, został zatrudniony jako młodszy asystent, a następnie asystent w Katedrze Matematyki profesora Witolda Pogorzelskiego (1947–1949). Wyróżniał się kulturą, inteligencją i życzliwym stosunkiem do studentów. Pracę dyplomową magisterską na temat *Opracowanie i wykonanie wzmacniacza liniowego w układzie Doherty* obronił w październiku 1949 roku (z wynikiem bardzo dobrym) i został przyjęty na stanowisko starszego asystenta w Zakładzie Podstaw Telekomunikacji, Oddziału Telekomunikacji, Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej. Jednocześnie był zatrudniony w Sekcji Budowy Działu Elektroakustyki „Polskiego Radia”. W lutym 1952 roku został adiunktem i po opuszczeniu Polskiego Radia pełnił przez pewien czas dodat-



kowo funkcję kierownika dziekanatu Wydziału Łączności (wydzielonego z Wydziału Elektrycznego w 1951 roku).

W 1954 roku Wiktor Golde uzyskał tytuł doktora za pracę *Synteza wzmacniaczy szerokopasmowych wielorezonansowych* (promotorem był profesor Adam Smoliński). Na etat docenta został jednak awansowany dopiero w kwietniu 1956 roku. Wydaje się, że przyczyną tego była opinia wystawiona 23 kwietnia 1954 roku dla Kadr przez ówczesnego wydziałowego sekretarza PZPR kończąca się słowami: *...nie wstąpił do Partii. Politycznie niepewny. Bardzo ostrożny, nie wypowiada się na tematy polityczne. Maskuje się.* Jednak działania profesorów Smolińskiego, Groszkowskiego, Rajskiego i Kilińskiego przełamały wreszcie skutki tego donosu.

Poważny problemem spowodowało w 1953 roku zarządzenie zabraniające nauczycielom akademickim pracy na drugim etacie, poza Politechniką. Ponieważ płace na Uczelni były dla pracowników z dyplomami

Słowa kluczowe

- wzmacniacze szerokopasmowe
- układy nieliniowe
- układy impulsowe
- wzmacniacze operacyjne
- biomedycyna



znacznie niższe niż poza nią, Katedrę Podstaw Telekomunikacji opuścili wszyscy jej pracownicy oprócz Wiktora Goldego i profesora Adama Smolińskiego.

Aby miał kto prowadzić zajęcia, zaczęto przyjmować nowych asystentów, będących jeszcze na studiach magisterskich (podział na studia dwustopniowe wprowadzono w 1948 roku). Żeby móc utrzymać dobry personel przy bardzo niskich pensjach zaczęto na Uczelni organizować system „prac zleconych” jako tzw. Gospodarstwo Pomocnicze. Wiktor Golde był jednym z czynniejszych organizatorów tego sposobu ratowania Uczelni. System ten polegał na przyjmowaniu z przemysłu i instytucji naukowych zamówień na opracowania i wykonywanie przyrządów pomiarowych i kontrolnych. Rynek ów był dość chłonny, ze względu na barierę cen i limitów dolarowych z jednej strony, a zakazu eksportu do krajów „komunistycznych” z drugiej. Jego zaletą była umiejętność utrzymania dużej kadry na uczelniach i jej rozwój zawodowy oparty już nie tylko o samą teorię, ale również o konkretne zadania typu inżynierskiego, w dodatku wykonywane w dużej dyscyplinie czasowej. Wadą zaś utrzymywanie przekonania ośrodków decyzyjnych, że można pracownikom naukowo-dydaktycznym źle płacić, a oni i tak będą pracować.

W Katedrze Podstaw Telekomunikacji Wiktor Golde zorganizował duży zespół ludzi, zarówno spośród pracowników naukowo-dydaktycznych, jak i dyplomantów oraz pracowników zewnętrznych pracujących na zlecenie (wykonawstwo mechaniczne i montaż elektroniczny).

Wiktor Golde wprowadził nowy wówczas temat naukowo-dydaktyczny, jakim były układy tranzystorowe, projektowanie wzmacniaczy szerokopasmowych i wykorzystanie rachunku macierzowego.

Już w 1951 roku Wiktor Golde rozpoczął samodzielne prowadzenie wykładów z przedmiotów: „Układy lampowe”, „Wzmacniacze małej częstotliwości”, „Wzmacniacze szerokopasmowe”, „Specjalne układy telekomunikacyjne”, „Układy nieliniowe”, a następnie „Układy tranzystorowe” i „Układy impulsowe”, a w następnych latach „Układy elektroniczne” (we wszystkich wersjach programowych) oraz „Technikę impulsową”. W latach 1977–1983, prowadził specjalistyczny wykład obieralny „Wzmacniacze operacyjne i ich zastosowania”.

Wiele z tych przedmiotów było wykładanych przez Wiktora Goldego po raz pierwszy na Politechnice Warszawskiej, wiele miało cechy pionierskie w skali całego kraju, jak np.

„Układy tranzystorowe” i stanowiło wzór dla innych uczelni, wydziałów i wykładowców. W latach 1956–1960 pod jego kierownictwem i przy jego osobistym zaangażowaniu dokonany został proces gruntownej modernizacji nauczania układów elektronicznych (wykłady, ćwiczenia, projekty i laboratoria), związany z wprowadzeniem odmiennej i nowej wówczas techniki tranzystorowej. W 1958 roku Wiktor Golde odbył roczny staż naukowy w Imperial College of Science and Technology University of London (u profesora A.R. Boothroyda) zakończony dysertacją naukową z dziedziny szerokopasmowych wzmacniaczy tranzystorowych, na podstawie której uzyskał *Diploma of Membership of the Imperial College*.

W 1962 roku uchwałą Rady Państwa Wiktor Golde został (po trwającej rok procedurze) mianowany profesorem nadzwyczajnym Politechniki Warszawskiej. Był już wtedy autorem 7 artykułów, dwóch książek i koordynatorem siedmiotomowej monografii *Układy tranzystorowe*, a w niej autorem tomu drugiego: *Wzmacniacze tranzystorowe małej częstotliwości*. W 1963 roku został kierownikiem Zakładu Układów Tranzystorowych w Katedrze Układów Elektronicznych, był nim do 1970 roku.

W latach 1964–1969 Wiktor Golde jako jeden z pierwszych na Wydziale Elektroniki wydał, wspólnie ze studentami, preskrypty do swoich wykładów, rozwijając jednocześnie żywą działalność autorsko-wydawniczą. W latach 1963–1979 ukazują się jego dalsze książki: *Wzmacniacze tranzystorowe — małej częstotliwości, prądu stałego, szerokopasmowe; Układy elektroniczne* (tom I i II); *Wzmacniacze operacyjne i ich zastosowania* oraz ich kolejne, aktualizowane wydania. W 1970 roku, po tzw. reformie instytucyjnej, Wiktor Golde został pozbawiony kierownictwa Zakładu Układów Tranzystorowych i kierowania Gospodarstwem Pomocniczym. W 1975 roku stworzył on Zespół Aparatury Biocybernetycznej, zajmujący się badaniami na potrzeby neurochirurgii. W 1980 roku został profesorem zwyczajnym. Był promotorem 8 doktoratów, 4 habilitacji i recenzentem ponad 30 prac doktorskich i habilitacyjnych.

Brał udział w konspiracji w czasach KOR-u, a w stanie wojennym ukrywał w swym mieszkaniu poszukiwanego dziennikarza. Zmarł w październiku 1983 roku.